

הכתוב לחיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

מלחמה כוללת? או גיוס כללי

מכתב לחזקיהו

מבט חד של תורה לסערות התקופה

הכתוב לחיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

מכתב לחזקיהו | מלחמה כוללת? ומה עם בני הישיבות? מבט של תורה

אב לבנים - יודיע אל אמתך (ישעי' לח יט)

זכור ימות עולם!

ובבתי מדרשות שנעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב (סנהדרין צד) ואכן בדקו מדן ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ, מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה.

וגנתי על העיר הזאת
להושיעה למעני ולמען דוד
עבדי. (ישעי' לו לה)

ב.

שלשה ימים קודם ט"ו בניסן - חג הפסח - חלה חזקיהו בן הל"ט וגיסו ישעיה בן אמוץ בא לבקרו, כי מי כהחכם היודע פשר הרי הקב"ה מפשר בין שני הצדיקים והחלה את חזקיהו כדי שיבוא ישעיה לבקרו ולהוכיחו על שלא עסק בפריה ורביה, ואף שראה ברוח הקדש שעתידי לצאת ממנו בן שאינו הגון מכל מקום חייב הוא לעשות את המוטל עליו וכבר נזרה עליו גזירה שימות בעולם הזה ולא יחיה לעולם הבא. (ברכות י)

וחזקיהו הסב את פניו אל הקיר ובכה מקירות לבו בכי גדול שיזכר לו השי"ת את אשר התהלך לפניו באמת ובלב שלם ועשה את הטוב בעיניו. ולפי שעד אותו היום לא נתרפא שום חולה סבור היה בלבו שעתידי הוא לילך בשערי שאול ולא יוכל להשתמש עוד בשם י-ה הנתון רק לשמוש החיים ולא המתים יהללו בו, ושוה עצמו כל הלילה לסבול יסוריו שגברו והלכו.

ושמע הקב"ה לקול תפילתו וראה את דמעותיו ומהר בטרם תצא קול הברה בעיר שנקנסה עליו מיתה והודיע לישיעה עוד בטרם צאתו מחצר המלכות

שישוב לחזקיהו ויודיעו שביום השלישי הוא חג הפסח זיכה לעלות בית ה' וכן שיוסיפו לו חמש עשרה שנות חיים וינצל מכף מלך אשור הצר על ירושלים עם כל שפעת אוכלוסי, ויגן הוא יתברך על העיר הזאת למענו ולמען דוד עבדו.

וכדי לאמת את ישועת ה' שתבוא עליו שנה ה' סדרי בראשית וחזרה השמש עשר מעלות אחרנית [דבר שהורגש בעולם כולו] ולמרות שכבר ראו שנוטה היום לערוב חזר והיה לבקר.

ערב פסח תשפ"ד. ארצנו גועשת ורועשת מאז שמיני עצרת עת נפרצו חומותיה בידי בני עולה, וירחי חרף מעובר חלפו עלינו ועדין לא שקטנו ולא הונח לנו. והנה הסתו עבר הגשם חלף הלך לו, והניסנים נראים בארץ ועינינו נשואות לליל התקדש חג שהוקבע מני אבינו אברהם לליל שימורים, ונפש כולנו בשאלה ובציפיה לידע היאך יחוגו עם הקדש בניו של מקום את ליל הסדר הבא עלינו...

ומשכן יש בנותן טעם לקרוא את מכתבו של אחד ממלכי יהודה אשר לא היה כמהו בכל מלכי יהודה אשר היו לפניו.

חזקיהו בן אחז ואמו - אבי בת זכריה - הוכתר למלך יהודה תחת אביו בהיותו בן כ"ה שנה. ושלשה דברים עשה והודו לו חכמים. גרר עצמות אביו על מטה של חבלים ולא קברו בכבוד בדרגש ובמטה נאה כדי לקדש שמו הגדול ברבים שיתגנה על רשעו ויטרו הרשעים, וגנו ספר רפואות לפי שלא היה לב העם נכנע על חולים אלא היו מתרפאים מיד, הוא הסיר את הבמות ושבר את המצבות, וכתר את האשרה שכל אלו שמשו להם לעבודה זרה, והעזי לכתות גם את נחש הנחשת שעשה משה שהיו עם ישראל תועים אחריו ומקטרים לו.

ושלם לו הקב"ה כפעלו הטוב והיה עמו ובכל אשר יצא הצליח והחליט למרוד ולא לעבוד את מלך אשור למרות שאביו אחז נשתעבד לו באמרו: עבדך ובנך אני. (מ"ב טז ז)

ולאחר י"ד שנות מלכות ובהיותו בן ט"ל שנים עלה סנחריב מלך אשור וכבש את כל ערי יהודה בצורות ויתפשם, ואז קצץ זהב דלתות ההיכל ושרגן כמנחה למלך אשור ולא הודו לו חכמים. והחל סנחריב במצורו על ירושלים.

ובעיר הנצורה החל כוח מר כששבנא הממונה על ביתו של חזקיהו ושלשה עשר ישיבותיו נקטו כי מן הראוי להשלים ולהכנע ולעבוד למלך אשור, וחזקיהו וי"א ישיבותיו נקטו שאין להם להכנע.

וחש חזקיהו שמא ח"ו תטה דעתו של הקב"ה לילך אחר הרוב ויצטרך להכנע עד שבה הנביא ישעיה ואמר לו שאין לו לחוש למנייניו של שבנא מאחר וקשר רשעים אינו מן המנין. (סנהדרין כב)

ואמנם היה אשור שבט אפו של הקב"ה והוא אשר נבחר לשמש כמטה וזעמו של הבורא כדי ליסר את עמו ישראל שהכעיסוהו, אך מכיון שהוא ברוב גאותו סבר שרשאי הוא להשמיד ולכלות אותם והיה בבחינת הגרון המתפאר על החוצב בו, וכהמשור המתרברב על מניפו הודיע הקב"ה לישיעה (יט ט) שישלח רוזן במשמנוי וחילותיו ישרפו בשריפת נשמה וגוף קיים כשהוא לבוש בגדיו.

והבהטחה למפלתו של סנחריב מנומקת מיושב מרום:

וחבל עול - סנחריב - מפני שמן - שמנו של חזקיהו שהיה דולק בבתי כנסיות

מאז היום השמיני כב תשרי פ"ד, עצרת היא לנו להאסף אל ערי המבצר ולקבר חללי עמנו שנהרגו ונשחטו ונשרפו על ידי אומה שפלה האכזרית מחיית השדה, וכנסנו את עורכי המלחמה שמסרו נפשם להצלת אחינו שבדרום ואת כל יושבי הארץ, וסימני העקבתא דמשיחא נחשפות למולנו במלא עוזם כשאנשי הגבול מסובבים מעיר לעיר ולא יחוננו, יראי חטא ועמלי תורה ימאסו והאמת נעשית עדרים עדרים וכל יום ויום קללתו מרובה מחבירו. (שלהי סוטה)

מכתב לחזקיהו!

יהא מכתבו וספור נסו אור לנתיבותינו. יפשפש כל אדם בחובותיו ויעשה את מאי דמיפקיד ולא ילך אחר חשבונותיו הפרטיים כי בהדי כבשי דרחמנא למה לו. יבטל דעתו ורצונו לציויו של מקום ויהיו דברי הרב נשמעים לו יותר מדברי התלמיד. ידע שהציצאה לחוץ לארץ ומדינת הים אסורה מדינא דש"ו^ע (סימן תקל"א ס"ק יד), וספור יציאת מצרים המהודר הוא כשהן המצה והן המרור העוטף את יושבי ארעא דישראל מונחים לפניך, וכשהוא נושא בעול עם אותם בתים אשר כסא ראש המשפחה עומד ריק או מחמת שאינו עוד בין החיים, או באופן הטוב לוחם הוא בדרך ארץ פלשתיים כי רחוק הוא.

אך עיקר המבחן הנצרך מעמנו בימים טרופים אלו, שיעמד האיש ויתקע חרב בפתחי בתי המדרשות ויחייב ויזרו את כל הראוי לקבלת עול תורה על עצמו שיעשה כן גם בלא קבלת שום תקציב, ובלא שום תעריף של "ישיבת בין הזמנים" וטובות ההנאה שהיא מרעיפה בטוב ליבה וכמסת ידה, אלא כהתגייסות יחידנית של כל החש בחומרת הזמן והפחד והמורא של "פן יבוא והכה את הארץ חרם" (סוף מלאכי) ומוכן לנוס לדברי תורה הקולטים ממלאך המות (מכות י) ולפרוק מעליו עול חשבונות הרמיה שמחשבים בני האדם אשר שתי רגליהן מחוץ לבית המדרש וראשם "מבקר בהיכלו" מדי יום שלישי.

למצוא גם לאחר שהשלטונות אינם מכירים עוד במעמד בן הישיבה ולא משכילים להבחין במי שתורתם אומנותם - את יראי ה' הנדברים בהכשר ויתרון וחושבי שמו שבזים לסביבה המתנכרת וכל יחיד מהם יושב והוגה בתורה כשדי לו ששכינה כנגדו.

נרומם ונגדל את מעלתם של ה"יחידים" - ומנו רבנן שיושבים בעשרה ועוסקים בתורה וקולם נשמע. ואזי יחובל עול אויבינו אנשי חמאס ועושי רשעה מפני שָמֶן - מפני האור העולה ומפזז מבתי המדרשות שיגרם לבלילה ההוא נדה שנת המלך, ויאמר להביא את ספר הזכרונות

שבו נכתבו יראי ה' וחושבי שמו, וכירי ויבחין את עבדיו השונים פרקן ק"א פעמים.

ואזי אף שיראה שאין לנו לא כח להלחם בדרך טבעית, ואף לא זכינו כדמשק אליעזר ואדונו שיהא העפר נהפך לחרבות ברזל והקש לחיצים שלוחות הוא יגן על ארצו ועירו ירושלים למענו ולמען דוד עבדו.

ועלינו תפול החובה הנעימה של: חי חי יודוך לעולם. והשיר יהא לנו כליל התקדש חג ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל צפונה מכל הארצות אשר הדחתים, ולא שתעקר יציאת מצרים אלא שתהא שעבוד מלכויות עיקר ויציאת מצרים טפל. (ברכות יב:)

ובכן: ויהי בחצי הלילה!

וכמו כן רפא אותו כדרכו במר הממתק את המר ולקחו לו דבלת תאנים שדרכה להסריח את הבשר החי ונתנו על השחין ורפא לו.

ובאותו ליל שימורים פנה חזקיה למלכו של עולם בפניה נרגשת: אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף אלא הריני ישן במיטתי ואתה עושה. (ילקוט שמואל ב' כב - קסג) מיד אמר לו הקב"ה לגבריאל מגלך שחזה להרוג את אלו וגלה את אזנם ושמעו שירה מפי החיות ומתו כולן חוץ מסנחריב ובניו. (סנהדרין צב:)

ויהי בבקר והנה כולם - מאה ושמונים וחמשה אלף ראשי גייסות שכולם קשורי כתרים בראשיהם וקטן שבכולם היה שר על שני אלפים - פגרים מתים. (ישעיה לו ז)

ועל הנהגה פלאית זו עמו כתב חזקיה מכתב הודאה (ישעיה לח ט):

אם הייתי מת לא יכול הייתי להודות לך על מפלת סנחריב, ולא הייתי מקוה ומסבר לאמות וקיום הבטחתך אלי, וכל החיים המה יודוך סלה ובתשועת ה' אותם ינגנו הם כל ימי חייהם ועוד היא מחובתו של האב החי להעמיד בנים ותולדות ולהודיע להם את האמונה בו יתברך ואכן לאחר חליו קיים חזקיהו את חובתו וזכה למנשה בנו שמלך אחריי.

למצוא גם לאחר שהשלטונות אינם מכירים עוד במעמד בן הישיבה ולא משכילים להבחין במי שתורתם אומנותם - את יראי ה' הנדברים בהכשר ויתרון וחושבי שמו שבזים לסביבה המתנכרת וכל יחיד מהם יושב והוגה בתורה כשדי לו ששכינה כנגדו

ולמרות כן גזרה חכמתו והרז מסור הוא לו שעד דאתו בזווי ובזווי דבזווי - עד שיתבזזו שונאי ישראל כמה פעמים לא יתגלה משיח. (סנהדרין צד:)

אז רוב נסים הפלאות בלילה והשיר היה לנו כליל התקדש חג (ישעיה ל"ב) ביום שתהי' המגפה במחנה אשור יהי' ליושבי ירושלים שיר ושמחה כמו הלילה שאוכלים בו את קרבן הפסח הטעון הלל באכילתו (פסחים צה:), וזאת על אשר השמיע ה' את הוד קולו והראה את נחת זרועו.

ג.

בימים ההם! - ומה נעשה בזמן הזה?

הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל ומלכו של עולם, ואם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר.

כנס בעמדות נדרים 79 לוס 7: **ישיבת ביתר**
רכוש עוד היום את הסט השלם ותקבל
תשובות ומבט חדש על הנעשה בעולם

מה התכנית ל"יום שאחרי'
גם לזה יש התייחסות ומבט של תורה ב'מימי הדעת'